

Fourth Semester B.Com. Degree Examination, April/May 2019

(CBCS – Freshers and Repeaters – 2017-18 and onwards)

Language Sanskrit

**Paper IV – PRATIJNAYAUGANDHARAYANAM OF BHASA AND
PRACHINA VANIJYAM**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 90

Instructions to Candidates :

- 1) Answer can be in Sanskrit/Kannada/English.
- 2) Q.No. I should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत।

(15 × 1 = 15)

Choose and write the correct answer :

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. प्रतिज्ञायौगंधरायणस्य वस्तु किमाधारितम् ?
(a) बृहत्कथम् (b) महाभारतम्
(c) रामायणम् (d) भागवतम्
2. तिरुवनन्तपुररूपकाणां संशोधकः कः ?
(a) नारायणशास्त्री (b) गणपतिशास्त्री
(c) रामशास्त्री (d) शिवशास्त्री
3. नाट्यशास्त्रस्य रचयिता कः ?
(a) गौतममुनिः (b) काश्यपमुनिः
(c) भरतमुनिः (d) व्यासमुनिः
4. काव्यं नाम किम् ?
(a) कवेः शर्म (b) कवेः कर्म
(c) कवेः नर्म (d) कवेः मर्म
5. भासो हासः इति कः उक्तवान् ?
(a) कालिदासः (b) भारविः
(c) जयदेवः (d) नारदः

6. रूपकाणि कति सन्ति ?
(a) नव (b) दश
(c) द्वादश (d) पञ्च
7. प्रतिज्ञायौगन्धरायणस्य कर्ता कः ?
(a) भासः (b) शूद्रकः
(c) कालिदासः (d) विशाखदत्तः
8. वत्सराजस्य प्रधानामात्यः कः ?
(a) महासेनः (b) जैवन्तिः
(c) शालङ्कायनः (d) उदयनः
9. प्रतिज्ञायौगन्धरायणे कति अङ्काः सन्ति ?
(a) 4 (b) 6
(c) 10 (d) 5
10. रामायणाधारित भासरूपकानि कति ?
(a) 3 (b) 4
(c) 6 (d) 2
11. महासेनस्य अपरं नाम किम् ?
(a) विद्योतः (b) प्रद्योतः
(c) युद्योतः (d) सुद्योतः
12. उज्जयिन्याः महाराजः कः ?
(a) बादरायणः (b) जयन्तः
(c) उदयनः (d) महासेनः
13. वत्सराजस्य वीणायाः नाम किम् ?
(a) घोषवती (b) पार्वती
(c) सरस्वती (d) मेघवती
14. कौशाम्बीशः कः ?
(a) उदयनः (b) काशीराजः
(c) महासेन (d) चित्रसेनः
15. काशुकीयस्य नाम किम् ?
(a) बादरायणः (b) हंसकः
(c) माणवकः (d) निर्मुण्डकः

II. ದ್ವಯೋಃ ಪ್ರಶ್ನಯೋಃ ಪ್ರಬಂಧರೂಪೇಣ ಉತ್ತರಂ ಲಿಖತ। (2 × 10 = 20)

Write an essay on any **TWO** of the following :

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

1. ಭಾಸರೂಪಕಾಣಾಂ ಸಾಮ್ಯಾಂಶಾನ್ ನಿರೂಪಯತ।

Describe the common features in the dramas of Bhasa.

ಭಾಸರೂಪಕಗಳ ಸಾಮ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.

2. महासेनस्य पात्रचित्रणं कुरुत।

Sketch the character of Mahasena.

ಮಹಾಸೇನನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

3. प्रतिज्ञायौगन्धरायण रूपकस्य द्वितीयाङ्कम् अधिकृत्य सविमर्शं लिखत।

Give an critical account of the second act of the drama pratignayougandharayanam.

ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯೌಗಂಧರಾಯಣಮ್ ನಾಟಕದ ಎರಡನೆಯ ಅಂಕವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

III. ದ್ವಯೋಃ ಲಘುಟಿಪ್ಪಣಿಃ ಲಿಖತ। (2 × 5 = 10)

Write short notes on any **TWO** of the following :

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ

1. वत्सराजः

2. नान्दी

3. घोषवती

4. भरतवाक्यम्

IV. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत। (3 × 5 = 15)

Translate and explain any **THREE** slokas :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. यदि शत्रुबलग्रस्तो राहुणा चन्द्रमा इव।

मोक्षयामि न राजानं नास्मि यौगन्धरायणः॥

2. काष्ठादग्निर्जायते मथ्यमानाद्

भूमिस्तोयं खन्यमाना ददाति।

सोत्साहानां नास्त्यसाध्यं नराणाम्

मार्गारब्धाः सर्वयत्नाः फलन्ति॥

3. कन्याया वरसम्पत्तिः पितुः प्रायः प्रयत्नतः।

भाग्येषु शेषमायत्तं दृष्टपूर्वं न चान्यथा॥

Q.P. Code – 53404

4. न श्रद्धाम्युदयनग्रहणं त्वयोक्तम्
व्यावर्तनं करतलैरिव मन्दरस्य।
यस्याहवेषु रिपवः कथयन्ति शैर्यम्
यौगन्धरायणमतानि च नः स्वनन्ति॥
5. एवं रुधिरदिग्धाङ्गं वैरं नियममस्थितम्।
गुरोरवजितं हत्वा शान्तं द्रौणिमिव स्थितम्॥

V. **द्वयोः** वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत।

(2 × 5 = 10)

Explain with reference to the context any **TWO** sentences :

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. जाग्रतोऽपि बलवत्तरः कृतान्तः।
2. मार्गारब्धाः सर्वयत्नाः फलन्ति।
3. अदेशकाले ललितं कामयते स्वामी।
4. सिंहमन्तर्गतामर्षं यज्ञार्थमिव संयुतम्।

VI. (a) वृत्तलेख्यमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

(1 × 10 = 10)

Write an essay on 'Vruttalekhyā'.

'ವೃತ್ತಲೇಖ್ಯೆ'ವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ/Or/ಅಥವಾ

वार्तायाः प्रामुख्यमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

Write an essay on the importance of वार्ता.

'ವಾರ್ತೆ'ಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

(b) **द्वयोः** लघुटिप्पणीः लिखत।

(2 × 5 = 10)

Write short notes on any **TWO** of the following :

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. कोशप्रयोजनम्
Purpose of Kosha
ಕೋಶದ ಪ್ರಯೋಜನ
2. तुलामानयोः अव्यवस्था
Irregularity in weight and measures
ತೂಕ ಅಳತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ
3. लेख्यस्य आवश्यकता।
Necessity of document
ಲೇಖ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ
4. आयव्ययलेख्यम्
Ayavyaya Lekhya
ಆಯವ್ಯಯ ಲೇಖ್ಯ